

Der vil – som efter den gældende § 39 a – kunne kræves sikkerhed for eventuelle udgifter til oprydning efter virksomheden, videretransport og destruktion eller deponering af eventuelt efterladt affald. Der vil derimod ikke kunne kræves sikkerhed for oprensning af en eventuel efterfølgende jordforurening, idet det er ministeriets opfattelse, at det vil være vanskeligt at beregne størrelsen af en sikkerhedsstillelse, der skal dække udgifter til en eventuel oprensning af en jordforurening, endsigse fastsætte kriterier for en skønsmæssig fastsat sikkerhedsstillelse, samt at et sådant krav i de fleste tilfælde vil være uproportionalt. Miljø- og Energiministeriet vurderer samtidig, at de øvrige forslag kan indebære, at der opstår færre risici for jordforurening.

2.4. Tilsyn

På miljøbeskyttelsesområdet varetages tilsynsopgaven af amtskommuner og kommuner. De tilsynsførendes opgaver er at sikre, at miljøbeskyttelsesloven, regler fastsat i medfør af loven samt afgørelser m.v., der træffes i medfør af reglerne, overholdes. De tilsynsførende har desuden en forpligtelse til at skride ind, hvis tilsynet afdækker ulovlige forhold. I den sammenhæng er det en væsentlig opgave at vejlede virksomheder og landbrug om begrænsning af forurening og formidle en forståelse for løsning af miljømæssige problemer. Et optimalt miljøtilsyn er en forudsætning for en effektiv håndhævelse af miljøbeskyttelsesloven. En del af lovforslaget har derfor til formål at styrke det decentrale miljøtilsyn og sikre, at tilsynet bliver fuldt tilstrækkeligt i forhold til alle virksomheder og landbrug.

På baggrund af en gennemgang af udviklingen i det decentrale miljøtilsyn er det Miljø- og Energiministeriets opfattelse, at der er et behov for opstramning af tilsynet, særlig på det kommunale område.

Det første tiår efter miljøbeskyttelseslovens ikrafttræden udviklede kommunernes og amtskommunernes miljøtilsyn sig langsomt og stabilt i takt med gennemførelsen af miljølovgivningen og undersøgelser fra 1984 viste, at der til miljøtilsyn på landsplan blev anvendt ca. 190 årsværk i kommunerne og ca. 150 årsværk i amtskommunerne.

I slutningen af 1985 blev der som forberedelse af lovændringen om en skærpelse af tilsynet (ikrafttrådt i 1987) indgået en aftale mellem de kommunale organisationer og den daværende miljøminister om, at miljøtilsynet skulle tilføres yderligere ressourcer. Aftalen indebar, at *kommunerne* over tre år skulle forøge ressourcerne til miljøtilsyn til 1 årsværk pr. 10.000 indbyggere som minimum, eller på landsplan mindst ca. 510 årsværk, altså næsten en tredobling. *Amtskommunerne* skulle tilføre miljøtilsynet yderli-

gere ca. 160 årsværk, svarende til i alt ca. 300 årsværk.

Tilsynsberetningen fra 1994 viste, at amtskommunerne anvendte i alt ca. 400 årsværk til virksomhedstilsyn, herunder tilsyn med renseanlæg og tilsyn med miljøtilstanden. Hertil kom et meget betydeligt beløb (ca. 100 mio. kr.) til køb af fremmede tjenesteydelser i forbindelse med løsning af tilsynsopgaverne. Udbygningen af det amtskommunale miljøtilsyn er jævnt fordelt mellem alle amtskommuner, og de indbyrdes forskelle i ressourceforbrug afspejler stort set kun forskelle i opgavesammensætningen. Det amtskommunale miljøtilsyn er således fuldt udbygget i forhold til den aftalte forøgelse af ressourcerne til tilsynet. I gennemsnit fører amtskommunerne årligt tilsyn med 75 % af listevirksomhederne og de kommunalt ejede virksomheder. Det amtskommunale tilsyn er generelt tilfredsstillende – også med hensyn til tilsyn med overholdelse af miljøbeskyttelsesloven i forhold til såvel listevirksomheder som kommunalt ejede virksomheder og renseanlæg.

I 1994 anvendte kommunerne 477 årsværk til tilsynet. Dette tal har ligget nogenlunde stabilt siden de første tilsynsberetninger i 1988. På landsplan er kommunernes miljøtilsyn dermed ikke tilført ressourcer i det omfang, som blev aftalt i 1985. I forhold til 1984 er der dog sket mere end en fordobling (fra 190 til 477 årsværk). På det kommunale område er udviklingen af tilsynsindsatsen ikke sket i samme omfang i alle kommuner. Samtidig med udbygningen af den samlede tilsynsindsats, er derfor sket en betydelig spredning mellem kommunerne. Nogle kommuner har i snart mange år haft en fuldt udbygget og velfungerende miljøforvaltning. Tilsynet er her inde i en driftfase og forvaltningen har vendt sig mod nye opgaver, f.eks. dialog med virksomheder om renere teknologi og miljøstyring. Andre kommuner har opbygget en forvaltning, der følger godt med i miljøforholdene i kommunen, men som ikke er i stand til at løfte andre end de traditionelle godkendelses- og tilsynsopgaver. Endelig er der en række kommuner, hvor Miljøstyrelsen på baggrund af tilsynsberetningerne har rejst tvivl om, hvorvidt forvaltningen er i stand til at løse tilsynsopgaven på en tilfredsstillende måde.

Det samlede billede af kommunernes tilsynsvirksomhed er således, at ikke alle kommuners tilsyn er fuldt tilfredsstillende. De foreslåede initiativer til en styrkelse af miljøtilsynet er derfor primært rettet mod det *kommunale tilsyn*.

På den baggrund forventes miljø- og energiministerien og Kommunernes Landsforening at indgå en aftale, der fastsætter en række minimumskrav til kommunernes tilsynsindsats.